

Előfizetési árak:	
Egész évre	12 frt.
Félévre	6 „
Negyedévre	3 „
Egy órára	1 „
— Egyes szám 4 kr.	

Kiadóhivatal:
Pluttz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Uri-utca 276. sz.,
hová az előfizetések és a lap
széktüldésére vonatkozó felszólá-
mlások intézendők.

TORONTÁL

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:
Nagy-Becskerek.
Zápolya-utca 1-6 szám
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik mindennap,
vasár- és ünnepnapok
kivételeivel.

Nihilizmus és anarkizmus.

Nagybecskerek, augusztus 28.

A legutóbbi napok tapasztalatai igazolják, hogy a nihilisták szövete nem szűnt meg működni, ámátor az orosz kormány drákói szigorral tudta egy ideig elfojtani törekvéseit. De azért csak a felületen szemlélő gondolhatja azt, hogy a nihilizmus borzasztó járványát sikerült elnyomni. Mintha a Péter-Pál erőd vérfogyasztó földalatti börtönei, a hol a Néva piszkos és hideg hullámai szokták meglátogatni a kétségbeesett foglyokat, a bitó, a golyó, a kancsuka és a Szibéria végtelen jégmezői a barbár olombányái elnyeltek, elpusztították volna mind-mind azokat a gonoszokat, a kik erőszakosan, véres munkával, a halál segítségével próbálják fölforgatni az orosz birodalom rendszerét, hogy másikat állítsanak helyébe, — valószínűleg ők maguk sem tudják, hogy mi-lyet. Olyan csendes volt minden, hogy azt kellett hinni, mintha már nem mozogna semmi a föld alatt; mintha megszűnt volna az aknamunka, a mely örökös rettegésben tartja a leghatalmasabb birodalmak egyikének hatalmas uralkodóját és ennek az uralkodónak összes hozzátartozóit. Irtóztató élet ez, a mikor senkiben meg nem bízhatunk, a mikor soha nem tudhatjuk, hol ólálkodik a veszedelem, a mely a legszörnyűbb módon vet véget életünknek. Kinos eképen viselni a bibort és parancsolni millióknak.

A borkii emléktemplom beszentelésére utazván a czár, akkor már hallottunk mesélni egyet-mást, a mi föltűnően hasonlított egy megkísérlett merénylethez. Borkinál néhány évvel ezelőt csodaszertien me-

nektültek meg a czár és családja. A nihilisták akkor vérfogyasztó pontossággal dolgoztak, de hogy alávaló céljukat mégis el nem érték, annak emlékére épült a templom, a vasuti merénylet színhelyén. A mikor ezt az emléket most tavasszal beszentelték, az alkalmat a nihilisták ismét merénylet elkövetésére akarták fölhasználni. Gonoszáguk azonban kudarcot vallott és pontosan nem is sikerült megtudni semmit. Talán maga a császár és kormánya sem tudnak többet, mint mi.

Most azután beszakad a ropsini hid, a melyen a czárnak és egész családjának át kellett volna kocszni a Xenia nagyhercegnőnek esküvőjének az estéjén. A nihilisták ezen a hidon akarták a másvilágra küldeni III. Sándort. Ő azonban óvatosabb volt, mint atyja és hallgatva az előleges figyelmeztetésekre, megváltoztatta programját és az esküvő után visszavonult lakosztályába. Nem nézte meg sem a tűzijátékot, sem a ropsini kastélyba el nem kísérté az ifju párt, a kik ennek folytán csak a szolgálattevő urakkal és hölgyekkel vonultak új otthonukba. Ez az út, a szerelem útja, fájdalomossá vált az ifju párra. A hid szétbomlott állapotban volt, a mikor ráhajtottak s mindketten súlyosan megsebesültek, kocsisuk pedig meghalt. Szörnyű indulás, — nászutra.

Rendes szokás szerint eleinte azt híresztelték, hogy véletlen szerencsétlenség történt; a kocsis részeg volt és rosszul hajtott a hidra. Ma már azonban kétségtelen, hogy szó sem lehet véletlenségről, hanem egészen bizonyosan nihilista merényletnek lőnek sajnálatraméltó áldozatai az ifju házások. A hid gerendáit előzetesen szétfűrészelték úgy, hogy az egész al-

kotmánynak össze kellett omlnia, mihi-lyest a fogatok rajta köröszttül robottak: ez az összeomlás pedig végzetessé válhatott volna, mert a hid igen magasan fekszik.

A czár odahaza maradt és így az egész civilizált világ osztatlan öröme elkerülte a tulvilágra vezető nihilista hidat; Xenia nagyhercegnő és Sándor nagyherceg remélhetőleg nem sokára föl fognak gyógyulni sérüléseikből. A ropsini hid összeomlása tehát nem érte el célját, hanem azért nem marad súlyos tanulság nélkül. Azt látjuk belőle mély megdöbbenéssel, hogy a nihilizmus távolról sem veszett ki Oroszországból, hanem inkább dolgozik tovább ernyedetlenül. Az anarkizmus kétségtelenül új erőforrást képez a nihilizmus részére, a mi utóvégre sem egyéb, mint muszka anarkizmus: anarkisták és nihilisták szövetekeve egymással, keletről és nyugatról támadják a modern társadalmat, hogy irlgalmatlanul elpusztítsák, megsemmisítsék azt. A francia anarkisták közül már egész csapat csempészte be magát Oroszországba, hogy egyesült erővel dolgozzanak gonosz céljaik elérésén. A rokonszelleme fegyvereik használatában is mutatkozik; az anarkisták félreteszik a dinamitot és törhöznyulnak, a nihilisták viszont a bomba helyett közlekedési merényletekhez fordulnak. Borkinál a sineket rontották el, Ropsinnál a hidat bontották szét. Híjában, a „nagy szellemek“ találkoznak és jó lesz, ha találkoznak azok is, a kiket ezek a „nagy szellemek“ elpusztítással fenyegetnek.

A „TORONTÁL” TÁRCZAJA.

A megjutalmazott keresztfa.

Írta: Sz. Szigethi Vilmos.

— A „Torontál” eredeti tárczája. —

A gátör délutáni négy órakor jelentette, hogy a Tisza áttörte a gátat és még folyton nő.

As egész faluban rémület támadt, jajvessékeltek az asszonyok, a férfiak nagy része is elvesztette a fejét, míg a kisebb, de higgadtabb rész a mentési munkálatokhoz látott.

Előkerültek a nagy társaságok, arra felrakták az asszonyokat és az értékesebb holmit, a mit sietségökben megmenthettek és utnak indították a Tiszával ellenkező oldalra.

Es beletelt vagy két jó órában és csak asután maradtak kissé nyugodtabb kedélyvel a viskóikba. Egy futárt kiküldtek a Tiszára, hogy hozson hírt. Ment még vele egész banderium.

Isgatottan várták a községházán a visszaérkesésüket. Hátha még sem olyan nagy a veszély, mint milyennek azt a gátör jelentette. De az okosabbak átlátták, hogy nem sok a vigasztalás, mert a Tisza már emberemlékeket óta — és volt közöttük nyolczvan éves agg is — nem tört ki itten. Az idén rettenetes volt a havasas, kemény volt a tél, könnyen árad a széke Tisza.

Félynyolcsra érkeztek meg lihegve a kiküldöttek. A lovaikon is remegtek, a paripák száját kiverte a hab. Csúpán a pusztá valót hozzáták, hogy a gáton felül van már a víz egy öllel és hogy itt van a határban. Veszedelmes gyorsan nő!

Volt rémület! Összeszedték még a megmentheteket és futottak az asszonyok után ki kocsin, ki lovon. A szegényebbeket fölverték a kocsin menők maguk mellé, nem nézték most a közös veszedelemben, hogy melyikük tehetősebb gazda és melyikük nem az.

A jelszó csak az volt: futni! Kikerülni a gyilkos habokat, itt hagyni az életért a házat, birtokot, mert a Tiszával nem lehet ám tréfálni, halált hoz annak az ölelése, a csókjá.

A hold is feljött az égre és bámészkodva világitotta meg az egész vidéket, a menekülő, kétségbeesett embereket. Lassan, de folyton közeledett a kiöntött Tisza. Már a hátulso hásszrok között folydogált bokán feltűli magasságban magával hozva mindenféle rongyot, fadarabokat állati hullákat. Embert még nem szippelt, bár a tulsó oldalon sokkal veszedelmesebben tört ki, mivel ott lapályos az egész vidék és könnyen folyik letelé a víz. Meggátolni a folyását örültség lett volna, hiszen egy óra alatt egy ölnyt nő és hasztalan az egész fáradság, kezdhetik újra előlről, ha ugyan nem akarják ott hagyni a fogaikat.

Nem volt a faluban egy élő lény sem. Mind elmentek, a nyomorékot vitték, a lábas jószág a kocsihoz volt kötve, az apróbb felkerült a kocsihoz az emberek közé.

A víz már ellepte az egész falut, pusztított, nagy kárt úgy sem tehetett már... de mégis! Arról, a merre a falu elmenekült, egy négylovas hintó vágat örült gyorsasággal. A falu földesura ült benne.

A falu alatt a kocsis megáll.

Tovább, gyorsan!

— Nem lehet uram, előttünk a víztenger!

— Ne törődjél vele, csak hajts!

A kocsis nógatja még egy kicsit a lovakat, mire azok lassan, csammogva haladnak előre. Roth bankárnak pedig nincs ideje a csammogásra, ő a vagyonát akarja megmenteni. Leugrik a kocsirol és fut a bokán feltűli visben a háza felé. Isgatottan rugja be az ajtókat, egyenesen a kincses szekrényének fut, egy börtökába tömi az ékszereket, arany tallérokat, a sok érték-papirt, nem törődik avval, hogy a kastélyt elviszi az ördög, ő csak a részvényeit szedi össze innen is, onnan is. Mikor mindennel megvan, megegyeser futtában átnés mindent, assal rohan kocsiához vissza, asaz csak rohanna, ha tehetné, mert a kocsis úgy hajt, mintha egy egész Sisera had követné. Hiába kiabálja a nevét, az meg sem hallja, csak nézi, hogy épp börtök ki-jusszon innen. Mit törődik az most a gazdájával?

A víz már térdét veri, kinnosa válik a poczakos embernek a visben gásolni, de lektüdi a fáradságot, mert kesében az egész vagyona, két millió, majdnem mind papirokban. A papirt pedig könnyen pocsekká, semmivé teszi a víz.

Halálra fáradtan ér ki a falu határára.

Már gondolni sem lehet, hogy tovább jusszon. Az egész vidék egy óriási tenger. A hold gunyosan vigyorog alá a megszeppent uszósárra, ki most feltűli vagyonát, melyhez annyi vér, annyi átok tapad.

És kénytelen látni, hogy nincs segítség.

De van mégis! Ott egy domb, mely elég magas, annyira nem ér a víz, de halálos veritékkel vessi észre a keresztfát, melyen a plébából kifagott Krisztus függ. Eh, mit bánja ő,

HIREK.

Tájékoztató.

Augusztus 24. Rendkívüli megyei közgyűlés.
 Augusztus 26. Szőnyeggyári igazgatósági ülés.
 Szeptember 9. A háziipar-egyesület közgyűlése.
 Szeptember 16. Állami jutalomkiosztás Franczföldön.
 Szeptember 23. Állami jutalomkiosztás Zsombolyán.

A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van nők részére kedden és pénteken délután.

— **Millenium.** A millenniumi végrehajtó bizottság f. hó 26-án d. e. 11 órakor tartja ülését a főispáni kisteremben.

— **A nagybecskereki szőnyeggyár** e hó 26-án délután 3 órakor tartja első igazgatósági ülését a főispáni kisteremben.

— **A keskeny vágányu vasut.** A Nagybecskerek — Kis-zombori keskenyvágányu vasut engedélyezési tárgyalása e hó 27-én fog Budapesten megtartani. Az engedélyt kérőket Rónay Jenő főispán fogja képviselni.

— **Családi öröm.** Dr. Brájer Lajos lapunk felelős szerkesztőjének neje tegnap egészséges fiúgyermeknek adott életet.

— **Jótekonyczélú táncmulatság.** Csösztelekről írják lapunknak: Községünkben f. hó 13-án, szombaton jótekonycz. zártk. táncostély volt (e zsánerben itt a legelső), a mely rendkívül fényesen sikerült, s csak a késő hajnali órákban ért véget. Jelen voltak: Asszonyok: Steingaszner Emilné, Ádám Mátyásné, Stern Samuné; Neumanné (Érsekujvár); Waldner Adámné; Diószegi Ferenczné; Putz Jakabné (B. Szt. György); Kovács Péterné (N. Becskerek); Tóth Lászlóné (Torda); Feimer Gusztávné (N. Becskerek); Ádám Sándorné (M.-Czernya); Fassbinder Jánosné (Mollyfalva); Binder Ferencné (Ittvarnok); Schreiner Istvánné (B. Szt. György); Schwarz Morné (Ittvarnok); Wenzel Józsefné (Budapest); Lunyacsok Kristófné, stb. Leányok: Putz Meta (B. Szt. György); Kovács Berta és Giza (N. Becskerek); Tóth Sarika (Torda); Fassbinder Paulina (Mollyfalva); Csokán Karolin (Torda); Binder Emmike (Rogendorf); Schreiner Anna és Mariska (B. Szt. György); Fulda Emilia (Szt. Hubert); Ádám Paulina; Waldner Juliska; Stern Karolina; Lunyacsok Fanni stb.

Felülfizetések: Steingaszner Emil 4 frt.; — Ádám Mátyás 1 frt és 50 kr.; — N. N. 1 frt 50 kr.; — N. N. 1 frt 50 kr.; — Neumann N. 1 frt. — Ádám Sándor 50 kr.; — Szerdahelyi Károly 50 kr.; — Feimer Gusztáv 50 kr.; — Diószegi Ferencz 50 kr.; — Fassbinder János 50 kr.; — Tóthné 50 kr.; — N. N. 50 kr.; — Groszmann Zsiga 50 kr.; — Tordai Lipót 50 kr.; — Lunyacsok 50 kr.; — Fekete Mihály 50 kr.; — N. N. 50 kr.; — Feimer Amália 50 kr.; — Németh József 50 kr.; — Geiszt Samu 50 kr.; — Héger Nándor 1 frt.; — Kovács Gusztáv 1 frt.; — Schreiner József 1 frt.

hogy ellensége-e vagy sem neki az a Krisztus, mikor az ő krisztusának a megmentéséről van szó!

Nagynehezen képes csak odavánszorongni és leroskad a domb tetején. Azalatt, míg a víz ideér, van ideje gondolkozni a változó sors fölött és van alkalmu beállni asztronómna. Egy egész tükör van előtte, a falu végéről már hozza a víz a gerendákat, a melyek összevegyülnek a vakolat törmelékekkel, rémes ropogással dől össze minden pillanatban egy-egy ház, a kisebbek már el is tűntek a habok alatt, a magassabbak most küzdenek az árral, de hiába! Az öreg zsidó könnyezve látja, mint vész a semmiségbe az ő palotaszzerű háza egy óriási hullám előtt, körülötte is egyre nő az ár, a domb szélein, a meddig a víz ér, csupa piszok van, itt ott állati hulla-maradvány is van.

Az öregnek valamennyi hajszála az égnek mered, mikor megpillantja az első emberi hullát, mely egyenesen feléje tart. Öreg ember a halott, a hátán hatalmas, kiemelkedő pupja van, szemei nyitva vannak és a hold sugara megtörlik az ívgyénes golyókon, melyek a milliomos felé vannak irányozva.

Elborzad a gondolatra, hogy még ő is juthat ennek a sorsára.

A víz miatt most már kénytelen állni, a hulla továszott, már nem is látszik, de az öregnek még mindig a lelki szemei előtt lebeg.

Az ár épp a kereszt aljág ér. A talpát víz éri már.

Kileli a hideg a félelemtől, mikor látja, hogy kénytelen fölmászni a keresztre, de mégis

— **Torontálmegyei tűzoltó-szövetség.** A torontálmegyei tűzoltó-szövetség e hó 21-én tartotta ülését Rónay Jenő főispán elnökelete alatt, melyen a következők vettek részt:

Antalfalváról: Hiency Emil fők., Wolker Károly alp.

Dollováról: Hajdu Szilveszter alp. és Wukovits Péter.

Szőregh: Tóth Károly főparancsnok.

T. Erzsébetlak: Belitska Gusztáv fők., Löfner A. alparancsnok és Heim N.

Klek: Holstein Ede fők.

Tógyér: Demkó fők. és szövetségi szertár-felügyelő.

N. Kikinda: Veres Endre szertárnok.

N. Becskerek: ifj. dr. Demkó Pál főpar., szöv. alelnök és Kühn János alp., Franz J. L. szövetségi pénztárnok és Herold Lajos szövetségi titkár.

Szárcsa: Meng József fők.

B. Szt. György: Kaufmann fők.

Csene: Popovich Sándor fők.

Párdány: Stassik János elnök.

A miniszter által jóváhagyott alapszabályok tudomásul vétettek és a vármegye közönségéhez benyújtandó tüzendészeti szabályrendeleti tervezet némi változtatással elfogadtatott. Elhatározták továbbá egy új szolgálati szabályzat, valamint egy alapszabálytervezet kidolgozását, mely a községeknek kiadati rendeltetett.

— **Iskolai értesítések.** A nagybecskereki községi népiszkolánál az 1894/95. tanévre szóló beiratások szeptember hó 1-ől 4-ig, naponként délelőtt 8—12-ig, délután 3—5-ig, szeptember hó 2-án (vasárnap) csak délelőtt a községi népiszkola épületében fognak tartatni.

A t. oz. szülők és gyámok ez uton is figyelmeztetnek, hogy 6—12 éves tanköteles gyermekeiket, illetve gyámoltjaikat a minden napi, a 13—15 éveseket pedig az ismétlő iskolába megjelölt napokon annál bizonyosabban irassák be, mert az ebbeli mulasztók irányában a törvény teljes szigora fog alkalmaztatni.

A tandíj és a felvétel kellekei az eddigiek maradnak. Az igazgatóság.

A nagy kikindai m. kir. áll. polgári leányiskolába a beiratások f. évi szeptember hó 1-én, 3-án, és 4-én, délelőtt 8—12 óráig tartanak. A polgári leányiskola I-ső osztályába felvétetnek az elemi népiszkola IV ik osztályát sikerrel végzett, legalább 9. évüket betöltött növendékek. A polgári iskola bármely osztályába bevehető minden olyan tanuló, ki koránál fogva az általa kijelölt osztályban megkívántató előkészültségről vizsgálat után bizonyosságot tesz. Bővebb felvilágosítást az évi „Értesítő”-ben találhatók, vagy az igazgatóságnál nyerhetők. Nagy Kikindán 1894. évi augusztus hó 23-án. Az igazgatóság.

megtesszi behunyt szemmel, hogy ne lássa az Isten ember szenvedő arcát.

A kereszt jó magas, kényelmesen elhelyezkedik rajta Róth, mikor szussogva felér. Bámulva néz a falu helyére, mert falu már nincs, a habok ismét nyugodtak, simák, nem is kavarganak olyan félelme en, de Róthnak csak az jár eszébe, hogy mi lesz, ha a víz eddig is elér? Majd megretten a gondolattól, hogy ő most egy olyan valakitől nyert segítyt, a kit ő a vallása szerint gyűlölni kénytelen és a kit az ő nem-sétsége megfeszített.

Egy pillanatra az is eszébe ötlük, hogy beveti magát a habokba, de mikor oldalán éri a kincset, rájön, hogy mégis csak jobb az élet.

Éveket ösztül ezen az egy éjszakán keresztül. Reggelfelé számos volt az uszó állat, egy kis gyereket is látott. De a víz megállt a kereszt lába fölött egy lépésnyi magasságban. Egy hiányzó darabkán vette észre ezt Róth.

Kora reggel jöttek dereglyével megmenteni, a kit lehet.

Róth halát adott az ő istenöknek „Adonai”-nak, hogy ép bőrrel menekült meg, de mégis bántotta az a gondolat, hogy a katolikuskok istene, Krisztus mentette meg.

Eh, mit, akárki megmentett volna, adtam volna neki egy aranyat, ezt megadom ennek is!

Egy vadonnatuj huszfrankos aranyat csusztatott a Krisztust ábrázoló pléhalak összecsuklott markába, azzal vigan ugrott a dereglyébe.

Az egyik embernek gunyolódó kedve támad.

— **Egy becskereki athléta sikere.** A h. m. vásárhelyi orsz. torna és vivóversenyen, mely a napokban tartatott meg, a kardvívásnál 9 nevező közül a bronzérmét Payka Vilmos nagybecskereki lakos, városunkban előnyösen ismert athléta nyerte el, ki először Müller Daviddal (Bpestről) mérkőzött, majd dr. Verma Lajos (Szabadka) ugynevezett fásasztóval történt mérkőzés után még két nevezővel v. vott meg.

— **A tűzoltók affairje.** A tűzoltók és hatóság között legutóbb támadt affaire a napokban véget ért, a mennyiben az önkéntes tűzoltóegylet parancsnoki ülésében kimondta, hogy Hédér András ellen a további eljárást megszünteti.

— **Hálátlan tanítók.** Dáváról írják, hogy az ottani magyar nyelvű póttanfolyam hallgatóinak egy része a „Gazetta Transylvaniana” felhívására, miután napidíjait felvették az ingyenes ellátást élvezték, a póttanfolyamot végighallgatták, a képesítő vizsgán nem jelentek meg.

— **Humor.** Előrelátó leány. Ellát az a szarancsétlenség érte, hogy játék közben a labdával bezuzott egy ablakot.

— **Kedves papa** — így szól a felbőszült apához, — kérlek, ne verj meg, inkább vond majd le a hozományból.

Jóindulat. Látogató: Itthon van a nagysága?

Inas: Sajnálom, most énekel.

Látogató: Azt mondta, hogy nem fogad.

Inas: Dehogy, csak önt sajnálom.

— **Hazafias szerb püspök.** A „Temesvári Zeitung” mai száma érdekes beszélgetést közöl, mely a király születésnapja alkalmából rendezett városi diszebóden Popovics Nikanor szerb püspök és Sebesztha Károly kir. tanácsos tanfelügyelő közt folyt le. A püspök köztudomás szerint szót se tudott magyarul, a mikor két év előtt Temesvárra jött, a tanfelügyelő tehát ezuttal is németül kezdte a társalgást, de a püspök meglehetősen jó magyarsággal válaszolt s mikor a tanfelügyelőnek meglepetését észrevette, megjegyezte, hogy egy év óta magyar papot tart titkáruján, a kivel naponként több órán keresztül társalog magyarul.

— **Es ilyen gyorsan halad méltóságod?** — kérde a tanfelügyelő.

— **A rokonszenves nyelveket gyorsan megtanulja az ember** — felelte a püspök, — én pedig a magyar nyelvet rendkívül megszerettem, a mint hogy a magyar nemzetnek is tisztelője és barátja vagyok. Mi szerbek egyáltalán nem szeretjük a rekrimináció politikáját s bizonyára a románokkal se volna annyi konfliktus, ha — a mint a románság zömének higgadt gondolkozásmódja mngkövetelné — más v e

— **Ugye Icsig, jó volt most, a mi annyiszor kárhoztatott Krisztusunk!** — Róth nem felel, mert arra gondol, hogy ezek a magyar legények Jónás sorsára is képesek őt juttatni.

Nem is beszélnek asután semmit, hanem iparkodnak szárazra jutni. Ott Róth nagy kegyesen elővesz két ötvenest és átakarja adni a legényeknek, de azok nem fogadják el.

A víz elapadt, új falu épült a régi helyén, szebb is amannál. A régi lakók ismét békében éltek, mesélgetve nyári esteken a ház előtti padokon ülve, az árvíz történetét.

A falu egy szegényes viskójában élt egy nagyon nyomorult öreg asszony tíz éves kis leánykával. Az anya nagyon beteg volt, az orvos irt is orvosságot, de nem volt rá pénzük.

A kis leány emlékezett rá, hogy az anyja eltette valahová azt az aranyat, a mit ő keresztelésekor kapott egy nagy urtól. Előkereste az aranyat és szöke elment hazulról, hogy megcsináltassa a receptet.

Mikor kiért a faluból és a város felé vezető utra tért, megrettenve vette észre, hogy az aranyat elvesztette.

Odaborult a keresztfához és sirva imádkozott: Segíts meg Jézuska, lásd, anyácska olyan beteg, nem vehetek orvosságot!

Átkarolta a keresztfát és ime . . . Jézuska meghallgatta a kis leány imáját, mert egy aranyat hullatott le hozzá.

A kis leány megtörülve szemeit, egész természetes hangon mondá: Köszönöm, Jézuska! Azzal vigan ment tovább.

setők volnának. Mert a vezetőktől függ minden. A románságnál e tekintetben oly emberek kerekedtek felül, a kik a nézetek békés tisztázását nagyon megnehegsítik. A magyarországi szerbekkel ilyen mélyreható konfliktus alig lehetséges. Ha megtudtunk lenni egymás mellett békén ezer esztendeig, miért ne lehetnének jó barátok jó királyunk bölcs kormányzása alatt ezután is, — akár további ezer esztendőn keresztül?

A közelben ülő notabilitások, a kik az utolsó szavak által figyelmesekké lettek a hazafias püspök nyilatkozatára, e kijelentést zajos éljenzéssel kísérték.

— Vörös-kereszt Lovrinban. Lovrinból írják lapunknak, hogy az ottani vörös-keresztgyűlés saját pénztára javára e hó 25-én (szombaton) este az uradalmi kertben tombolával egybekötött táncmulatságot rendez. A tombolára 1000 jegyet bocsátottak ki és a nyeregménytárgyak között van a báró Lipthay Frigyes által adományozott és 100 drból álló rendkívül érdekes és értékes ethnografiai gyűjtemény is Serajevo ből.

— A nagyérdemű közönség becses figyelmét felhívjuk a Kovács Gedeon féle helybeli egyik legtekintélyesebb, a modern igények és minden lehető kívánalmaknak teljesen megfelelően berendezett confectio üzletre, mely nálunk e szakban elsőként vezette be a legszolidabb kiszolgálás mellett a szabott árakat. Állandó gazdag raktára ezen üzlet a legújabb divatu női confectiók, kifogástalanul készített uri- és gyermekruhák, valamint nagy választékú bel- és külföldi gyártmányu mindentelje gyapjuszöveteknek. Méretszerinti megrendelések, nemkülönben egyenruházati szállítványok — úgy rendőrök, valamint tüzoltók és katonák részére — pontossággal fogantositatnak.

Irodalom és művészet.

* A „külföld“ ezimű, Cserhalmi H. Irén és Gerő Attila budapesti jónévű írók szerkesztésében megjelent lap valóban a legértelmesebb és legérdekesebb hetilapnak ígérkezik, amennyiben minden évfolyama a legkitűnőbb írók tollából eredő könyvtárral ér fel. Minden évfolyama hoz 4 legmodernebb regényt, 100 remek novellát, 150 gyönyörű verset. 52 nálunk képen alig ismert híres külföldi emberek arcképet, 52 életrajzot és 150—200 művészeti irodalomtörténeti, művelődéstörténeti stb. cikket. Egész Európa, Amerika, Japán, China Perasia irodalmának leggyönyörűbb termékeivel ismert meg, úgy hogy minden intelligens embernek nélkülözhetetlen olvasmánya. Kiadóhivatal: Nádor-utca 15.

* Nagy büszkeségére szolgál a „Képes Családi Lapok“nak, hogy a művelt magyar közönség nemcsak hosszú évekig hű előfizetője e lapnak, hanem barátai és ismerőseik részéről is folyton új és új híreket toboroznak. De erre érdemesebb teszi magát a „Képes Családi Lapok“ szerkesztője, mert úgy télen, mint nyáron irodalmi színvonalon álló lapot szerkeszt. A legutóbbi szám is bizonyította annak. E számban megjelent közlemények: Pándy kisasszonyok, (Regény.) Rudnyánsky Gyulától; Feljött és lement (Költmény) Soós Jenőtől; Mary (Elbeszélés) G. Büttner Juliától; Illuzió (Rajz) Oláh Györgytől; A perpatvarok ellen (Humoreszk) Fehér Istvántól; Miért sietsz (Költmény) Dura Máthától; Az utolsó ital (Költmény) Baimbachtól; A régi boldog újságírók, Jókai Mórtól; A szenvedés története (Allegoria) Carmen Lajostól; A tetemre hívás (Elbeszélés) Monostori Károlytól. A „Képes Családi Lapok“ előfizetése egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. Mutatványszámokat ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal Budapest, Vadász utca 14. szám.

Táviratok.

A miniszterek elismerése.

Budapest, aug. 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Lukács Béla közlekedési miniszter, Wekerle miniszterelnök és Josipovich miniszter nevében a leMBERGI országos kiállítás igazgató-ságához elismerő levelet küldött.

A tűzérseg új főfelügyelője.

Budapest, aug. 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A bécsi „Reichswehr“ mai száma szerint immár bizonyos, hogy a tűzérseg főfelügyelője Lobkovitz Rudolf herczeg lesz.

József főherczegék itthon.

Budapest, aug. 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Kisjénőrről jelentik, hogy József és László főherczegek Vécsey főudvarmester és Liebitz jószágigazgató kíséretében 10 napi tartózkodásra Alcsuthra érkeztek.

Tallián visszavonulása.

Budapest, aug. 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Szegedről jelentik, hogy Tallián főispán 15-én beadta csongrádi főispánságáról való lemondását. Hír szerint lemond a békési főispánságról is.

Wekerle a díjnokokért.

Budapest, aug. 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A miniszterelnök a díjnokok sorsán javítandó elhatározta, hogy az állami szolgálatban álló díjnokok napidijait felemeli, egyben biztosítani fogja a hosszabb szolgálat után való nyugdíjképeségüket. Az országos díjnokgyűlés által javasolt állandósítást nem fogadja el ugyan, de a felmondás szabályozásához és a felmondási idő meghosszabbításához hozzájárul.

Merénylet Crispi ellen.

Budapest, aug. 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik, hogy az olaszországi anarkisták beváltották fenyegetésüket és Crispi miniszterelnököt meggyilkolták.

Budapest, aug. 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Rómából távirják, hogy a Crispi megöletéséről szóló hírek alaptalanok.

Hivatalos dementi.

Budapest, aug. 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Belgrádból sürgönyzik, hogy a külügyminiszter a külföldi hatalmak összes képviselőihez hivatalos értesítést küldött, a melyben a szerb válsághireket teljesen alaptalanoknak mondja.

Kronawetter felolvasása.

Budapest, aug. 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Sopronból jelentik, hogy Kronawetter, az ismert osztrák képviselő, szeptember 8-án a soproni munkások egyesületében felolvasást tart. Két év előtt is meghívták a munkások felolvasás tartására, de akkor, mint idegen állampolgárnak, nem engedte meg a rendőség a nyilvános gyűlés tartását. Most zártkörű estélybe illesztik a felolvasást.

Három munkás halála.

Budapest, aug. 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Lippáról távirják, hogy a sörgyárnál pinceszás közben három munkást eltemetett a lezuhant boltozat. Valamennyien szörnyet haltak.

REGÉNY-CSARNOK.

BOSSZUBÓL.

Olasz regény. Írta: Cordella.
A „Torontál“ számára fordította: Györke.
(Folytatás.)
XIV.

Sangalli Ede közel volt a kétségbeeséshez, mikor eltűnt látta azt a reményt, hogy a szép leány övé lehessen valaha. Most fordult elő életében először, hogy kíváncsisága nem teljesedett be, hogy nem úgy lett, a mint ő akarta. Érzé, hogy Renata szereti, hogy hűsége nagyobb legyen szerelménél, mert arról volt meggyőződve, hogy a visszautasításnak igazi okát nem a szerelem, becstelenség vagy rokonszenv hiányában kell keresni, hanem abban, hogy az ő nevének nincs rangos hangzása.

Meg akarta mutatni annak a büszke főrangú leánynak, hogy kaphat ő még olyan feleséget, a kinek ép olyan hangzatos lesz a neve, a ki ép annyi híres hűt tud felszámolni, mint Renata, ha nem lesz is olyan szép és olyan gazdag.

A szülők látva, hogy Ede szomorú és szinte magán kívül volt a fájdalomtól, szórakozásul egy nagyobb utazást ajánlottak neki, de őt csupán az az egy gondolat foglalta el egészen, hogy bosszút álljon azon a leányon, a ki őt oly hidegen visszautasította.

Terveket kovácsolt szándéka végrehajtására; végig futott az ismerős eladóleányok nevéin és Belfiore Elsa márkikisasszony nevén akadt meg a szeme. Ezt veszi nőül, senki mást. Ha olyan szép és szellemes nem volt is mint Renata, de talán érdekesebb, igérbő, szinte átlátszó a bőre, tekintete édes, epedő; egész lényén elbűvölő báj ömlik el. Azután azt is észrevette, hogy a két unokánévér vetélytársnők. Ha Elzát vehet ő nőül, teljes lesz a bosszu. A Belfiore név ért annyit, mint a Landucci-név; mindig szívesen látták annál a családnál s így remélhette, hogy nem kossarazzák ki.

— Így legalább, ha feleségemmé nem tudom is tenni Renatát, legalább közeli rokonságba jutok vele, — mondogatta magában s feltett szándékával tökéletesen meg volt elégedve.

Most tehát először is hozzá kell látni az udvarlásához; rajta kell lenni, hogy minél gyakrabban láthassa, legalább szórakozni is fog egyuttal s könnyebben elfelejti majd kudarozát.

Tudta tapasztalatból, hogy azok a kisasszonyok, a kikkel meg akart ismerkedni, szívesen ajánlkoztak modellekül; tehát felkérte Belfiore Elzát is erre a szívesességre, a mit az készséggel teljesített is. A kép, melyen Elzát le akarta festeni, az „Imádság“-ot ábrázolta. Elsa halvány arca igen alkalmasnak kínálkozott arra, hogy feketébe öltözve s egy feszület előtt térdelve lefesse.

— Meglássam, milyen jól fog sikerülni, mondá Sangalli az első napon. — De nem fog belefáradni nagysád?

(Folytatása következik.)

Felelős szerkesztő: Dr. Brájler Lajos.

Helyettes szerkesztő: Kabos Bertalan.

Hirdetések.

8199. ttkvi szám 1894. (602—11)

Árverési hirdetés.

A nagybecskereki kir. törvényszék, mint ttkvi hatóság közhírré teszi, hogy Hoffmann, férj. Szabó Valéria és Hoffmann, férj. Enyedi Mária, mint Hoffmann Mátyás örökösei végrehajthatóknak kk. Bugár Ikónia és Jován, mint Bugár Nikola örökösei, román-écskai lakosok, végrehajtást szenvedők elleni 410 frt tőkekövetelés s jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. törvényszék kerületében levő Rom.-Écska községi 147. számú tjkvben 230., 231. hr. szám alatt felvett 163. sz. ház, 589 ol beltelekkel, tehát e végrehajtáson kívül álló dr. Stern Lázár jutalékára és 443 frt kikiáltási árban 1894. évi október hó 22-ik napjának d. e. 10 órájkor Román-Écska községánál megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni:

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kifizetett ingatlan szükség esetén a kikiáltási áron alul is el lesz adandó.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10%-át, vagyis 44 frt 30 krt készpénzben, vagy az 1881: LX. tcz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminis-teri rendelet 8. §-ában jelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881: LX. tcz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. tszék ttkvi irattárában és Román-Écska községelöljáróságánál megtekinthetők.

Kelt a nagybecskereki kir. tszék mint ttkvi hatóságánál, 1894. évi július hó 24-én.

Hadzsics,
kir. törvényszéki bír.

H i r d e t é s e k.

3794. sz. 1894.

(601—1.1)

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. tcz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaszi kir. járásbíró-ság 1893. évi 3469. számú végzése következtében **dr. Végh Lajos** ügyvéd által képviselt **Bótos község** javára **András Zsiva bótos** lakos ellen 63 frt 71 kr. s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt s 1200 frtra becsült lovak, marhák és egyébbről álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a perlaszi kir. járásbíró-ság 3793/1894. számú végzése folytán 63 frt 71 kr. tőkekövetelés, ennek 1887. évi augusztus hó 16-ik napjától járó 6% kamatai és pedig összesen 41 frt 25 krban bíróság már megállapított költségek erejéig **Bótos község** házában leendő eszközésére **1894. évi szeptember hó 5-ik napjának délelőtt 11 óra** határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegy-zéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. tcz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Kelt Perlaszon 1894. augusztus hó 8-ik napján.

Engl,
kir. jbir. végrehajtó.

3021. sz. 1894.

(595—1.1)

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. tcz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaszi kir. járásbíró-ság 1894. évi 2041. számú végzése következtében **Török Lajos** ügyvéd által képviselt **Goldberger Samu F. és fiai** bpesti cég javára **Theodorovits Szvetozár** csentai lakos ellen 95 frt 85 kr s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján foglalt és 1111 frt 70 krba becsült bolti áruk, butorok és italokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a perlaszi kir. járásbíró-ság 3021/1894. számú végzése folytán 95 frt 80 kr tőkekövetelés, ennek 1893. évi október hó 31-ik napjától járó 6% kamatai és pedig összesen 36 frt 11 krban bíróság már megállapított költségek erejéig **Csentán** adós lakásán leendő eszközésére **1894. évi szeptember hó 10-ik napjának délelőtt 9 óra** határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegy-zéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. tcz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Kelt Perlaszon 1894. évi augusztus hó 8-ik napján.

Engl,
kir. jbir. végrehajtó.

3514. sz. 1894.

(596—1.1)

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaszi kir. járásbíró-ság 1894. évi 3336. és 3346. számú végzése következtében **Reiniger Jakab** szegedi ügyvéd által képviselt **Bajor és társai** szegedi cég javára **Kellert József** perlaszi lakos ellen 251 frt 26 kr. s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 370 frtra becsült üveg- és porcellán árukból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a perlaszi kir. jbiróság 3514/1894. számú végzése folytán 251 frt 26 kr tőkekövetelés, ennek 1894. évi augusztus hó 30. napjától járó 6% kamatai és pedig összesen 45 frt 70 krban bíróság

már megállapított költségek erejéig **Perlaszon** adós házában leendő eszközésére **1894. évi augusztus hó 27-ik napjának délelőtt 9 óra** határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegy-zéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. tcz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Kelt Perlaszon 1894. évi augusztus hó 5-ik napján.

Engl,
kir. jbir. végrehajtó.

3219. sz. 1894.

(594—1.1)

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. tcz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaszi kir. járásbíró-ság 1894. évi 3124. számú végzése következtében **Török Lajos** ügyvéd által képviselt **Bass és Fuchs** bécsi cég javára **Enyedy József és Maria** tomasevaczi lakosok ellen 200 frt s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 323 frtra becsült házbutorok és házi felszerelésekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a perlaszi kir. jbiróság 3219/1894. számú végzése folytán 200 frt tőkekövetelés, ennek 1894. évi május hó 31-ik napjától járó 6% kamatai és pedig összesen 52 frt 58 krban bíróság már megállapított költségek erejéig **Tomasevaczon** adósok lakásán leendő eszközésére **1894. évi szeptember hó 7-ik napjának délelőtt 9 óra** határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegy-zéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. tcz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Kelt Perlaszon 1894. évi május hó 8-ik napján.

Engl,
kir. jbir. végrehajtó.

4064. sz. 1894.

(581—3.3)

Pályázat.

Nagy-Torák községben tisedésbe jött jegyzői állás betöltendő lévén, a választás folyó évi szeptember hó 11-én délelőtt 10 órakor fog Nagy-Torák község házában megtartatni.

Felhivatnak a pályázók, a kik a magyar és román nyelvet írásban és szóval birják, hogy felszerelt folyamodványukat folyó évi szeptember hó 10-ig alólírottánál benyujtsák.

A javadalmazás a következő:

1. Készpénz fizetés, melyért a közgyámi teendőket is tartozik elvégezni 600 frt.
 2. Bérczikkek megváltása 119 frt
 3. 26 Métermázsa tiszta buza.
 4. Az ujonczozás és kerületen kívüli utazásoknál naponta 4 frt díj.
 5. Az utazásokhoz ingyenes előfogat, vasuton II-od, gőzhajón I-ső hely használata.
 6. Szabad lakás és a község háza udvarában lévő melléképületek, valamint házi és 720 □ öl pótkert adómentes hasznélvezete.
 7. A házi szükségletre ingyenes előfogat, a megkívánt folyó víznek, a községi vizeskocsin és hordóban való ingyenes behozatala a község házához.
 8. Szarvasmarha és sertés szabad legeltetése — és végre
 9. A magán munkálatokért járó és szabályrendeletileg megállapított díjak.
- Kelt Nagy-Becskereken, 1894. évi augusztus 15-én.

Bakalovich Ágost,
főszolgabíró.

3794. sz. 1894.

(600—1.1)

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. tcz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaszi kir. járásbíró-ság 1894. évi 2838. és 2934. számú végzése következtében **dr. Végh Lajos** ügyvéd által képviselt **Bótos község** javára **Szuits lefta bótos** lakos ellen 217 és 118 frt s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 535 frtra becsült 60 mm. kukoricza, 3 ló, 3 kocsi és 10 drb disznóból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a perlaszi kir. járásbíró-ság 3794/1894. számú végzése folytán 335 frt tőkekövetelés, után 1892. évi szeptember hó 10-ik napjától járó 6% kamatai és pedig összesen 105 frt 09 krban bíróság már megállapított költségek erejéig **Bótos község** házában leendő eszközésére **1894. évi szeptember hó 5-ik napjának délután 2 óra** határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegy-zéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. tcz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Kelt Perlaszon, 1894. évi augusztus hó 8-ik napján.

Engl,
kir. jbir. végrehajtó.

612. sz. 1894.

(592—3.2)

Pályázati hirdetmény.

A bánlaci járási főszolgabíró-ság 3757/B. 1894. számú rendeletével közölt 3167/1894. számú közigazgatási bizottsági határozat alapján Nagy-Gáj községben óvoda felállítása kötelezőleg kimondatván, a rendszeresítendő óvónői és dajkai állásra ezennel pályázat hirdettetik.

Az óvónő javadalmazása: 300 frt készpénz fizetés, 2 öl tűzifa és szabad lakás; a dajkák pedig 120 frt évi fizetés.

Felhivatnak mindazok, akik ezen állások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy pályázati kérvényüket az 1891. évi XV. t. cz. 11. §-a értelmében felszerelve legkésőbb f. é. augusztus hó 31-ig alulirt község elöljáróságához czimezve nyujtsák be.

Ezen állások elnyerni szándékozók kötelesek a hivatalos magyar nyelven kívül a szerb és német nyelvet is tökéletesen birni.

A választás f. évi szeptember hó 2-án reggeli 9 órakor fog Nagy-Gáj község házában megtartatni.

Nagy-Gájon, 1894. évi augusztus hó 15-én.

Gyorgyevits Zsigmond,
jegyző.

Gojkov Golub,
bíró.

8113. kig. sz. 1894.

(591—2.2)

Pályázati hirdetmény.

Szerb-Csanád községben leköszönés folytán tisedésbe jutott 300 frt évi fizetéssel javadalmazott községi irnoki állásra pályázatot hirdetek.

Felhivom mindazokat, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodvényaikat f. évi augusztus hó 24-ig annál is inkább adják be, mert a később érkezők figyelembe véteteni nem fognak.

Nagy-Szent-Miklós, 1894. augusztus hó 17-én.

Lestyánszky, főszbiró.